

Norm spelen en sporten in de openbare ruimte

In de nota Geef jeugd de Ruimte! (2009) heeft gemeente Utrecht de ruimtelijke norm voor spelen opgenomen:

- Minimaal de Jantje Beton norm van 3% op basis van de bebouwde oppervlakte (dit is het totale oppervlakte dat door gebouwen, tuinen, infrastructuur e.d. wordt ingenomen).
- Aangevuld met de Utrechtse norm die is onderverdeeld in de leeftijdscategorieën 0–6 jaar, 6–12 jaar en 12–18 jaar:

Checklist Utrechtse norm spelen leeftijdscategorie 0–6 jaar

Binnen een straal van 100 meter zijn aanwezig:

Kaders formele speelruimte

- totaal **100 tot 500 m²**
- maximaal **50 kinderen** per speelplek;
- inrichting: spelaanleiding, open gebied om te kruipen, rennen, ballen etc. zand en water, speelelementen;

Kaders informele speelruimte

- brede stoep (3 tot 5 m.), achterpad, steeg grasveld, pleintje;

Richtlijnen:

- afwisselend zon en schaduw;
- aantrekkelijke en begaanbare wandelroutes (kinderwagen, buggy);
- verkeersluw, verblijfsgericht verkeer;
- veilige oversteekplaatsen.

Figuur 1: Spreiding van speelruimte in model 0–6 jaar met een actieradius van 100 meter.
Een blok van 140m x 140m komt overeen met een actieradius van 100 meter.

Checklist Utrechtse norm spelen leeftijd 6–12 jaar

Binnen een straal van 300 meter zijn aanwezig:

Kaders formele speelruimte:

- open vlak terrein (verhard of onverhard): **2000 tot 3000 m²**;
- één speelterrein met speelelementen: **500 tot 2000 m²**;
- maximaal **50 kinderen** per speelplek;
- ruimten met avontuurlijk karakter (rommellandjes, fietscrossterreintjes, water), speelelementen met uitdaging (bijv. klimtoestellen) en voor fantasiespel (bijv. speelhuisjes), sportplekken (bijv. pannaveldje, voetbaldoeltjes, skate-obstakels)

Kaders informele speelruimte

- brede stoepen (3 tot 5 meter, bij voorkeur zonzijde);
- besloten plekken: beplanting, bebouwing (portieken, luifels, kopgevels, hoekjes)
- Richtlijnen
- afwisselend zon en schaduw;
- verkeersluw, verblijfsgericht verkeer;
- veilige routes naar school en andere voorzieningen (50 km/u wegen vormen barrières);
- verschil tussen behoeftes jongens en meisjes;
- oppassen voor dominantie/overlast groepen onderling en verdringing door jongeren ouder dan 12 jaar: zorg voor voldoende geschikte ruimte.

Figuur 2: Spreiding van speelruimte model 6-12 jaar met een actieradius van 300 meter.
Een blok van 424m x 424m komt overeen met een actieradius van 300 meter.

Checklist Utrechtse norm spelen 12 jaar en ouder

Binnen een straal van 1.000 meter zijn aanwezig:

Kaders formele speel-/sportruimte:

- vlak terrein (verhard of onverhard): **3.000 tot 6.000 m²**;
- maximaal **100** jongeren per ontmoetings-/sportplek;
- ruimte voor sportieve activiteiten: trapveld, voetbal-/tennis-/basketbalkooi;
- ruimte voor informele ontmoetingen in openbare ruimte: mogelijkheden voor beschutting, zitelementen, 'zien en gezien worden' en 'lawaaibestendig'.
- Locatie luistert nauw; NIMBY-effecten

Ruimtenorm sporten in de openbare ruimte

In 2040 kan iedereen binnen een straal van **1.000 meter** rond zijn huis een gelegenheid vinden om te sporten in de openbare ruimte. De openbare ruimte leent zich als (sport)school accommodatie voor informeel en georganiseerd sporten, bijvoorbeeld voor fitness (bootcamp) en conditietraining, wandelen, hardlopen, skaten, urban sports. Utrecht wil een netwerk van routes en rondjes met sportplekken (incl. sportattributen), waar de sporters over meegedacht hebben en graag gebruik van maken. Routes en rondjes worden waar mogelijk aan elkaar verbonden waardoor de korte- én de lange afstand sporter gemakkelijk zijn weg vindt.